

กัลยาณมิตร

หลวงปู่สุวัจน์ สุวโจ

เอ้า ใครได้ความสุข เราพยายามรวบรวมความสุขในทาง
ธรรม ทำให้สมบูรณ์บริบูรณ์ ให้มันเพียรพยายามจนถึงความสุข
ทำให้พันทุกข์ ก็ไม่ต้องถอย สำเร็จด้วยความพยายามชอบ
เรียกว่า**สัมมาวายามะ** อันนี้ต้องกำกับมีในจิต

สัมมาวายามะนี้เพียรพยายามอบรมจิตใจของเราให้มีกำลัง
ในทางธรรม เพราะกำลังในทางโลกนั้นเค้ามีมายาวนานแล้ว แต่
ก็เท่าที่เราเห็นนี้ ฐู่ๆอยู่นี้ โลกยังพร่องอยู่ตลอดเวลา ไม่เคยอิ่ม
ไม่เคยเต็ม เพราะอะไร เพราะสังขารมันไม่เที่ยง ทั้งสังขาร
ภายนอกก็ไม่เที่ยง สังขารภายในก็ไม่เที่ยง เราจะเอาความสุข
กับสิ่งที่ไม่เที่ยงนั้น **อธฺานะ** คือเป็นไปไม่ได้ เพราะฉะนั้นสังขาร
ที่ไม่เที่ยงนี้นะ พระพุทธเจ้าสอนให้รู้ ให้สร้างปัญญาขึ้นมาให้รู้
อย่าไปยึดติด อย่าไปหลงสังขาร เพราะสังขารนั้นมีมูลฐานมา
จากอวิชชา เป็นผู้คุ้มครอง เป็นผู้บำรุงสังขารให้ไม่มีขอบเขตที่

สิ้นสุด เพราะเมื่อมันไม่เที่ยงแล้ว มันจะพอได้อย่างไร มันก็ต้อง
บกพร่องอยู่ตลอดเวลา ต้องหิวโหยอยู่ตลอดเวลา ต้องขาดอยู่ตลอดเวลา

เมื่อบกพร่องอยู่ตลอดเวลา ก็ค้นหาความอยากด้วยอำนาจแห่ง
ความหลงอวิชชาที่มีอยู่แล้ว เลยต้องเที่ยวอยู่ อวิชชานี้เป็นกิเลส
กิเลสวัฏฏ์ ทำจิตให้เศร้าหมอง เมื่อจิตเศร้าหมองแล้วมันก็เที่ยว
หาความสุข ทำกรรมขึ้นมา เป็น**กัมมวัฏฏ์** เมื่อทำกรรมขึ้น
มาแล้ว ผลของกรรมเรียกว่าวิปากวัฏฏ์ เสวยทุกข์ เสวยสังขารที่
ไม่รู้จักเต็ม ไม่รู้จักพอนั่นเอง เมื่อทุกข์ครอบงำแล้วมันก็เกิดกิเลส
วัฏฏ์ขึ้นมา เกิดค้นหาอยากเพื่อแก้ทุกข์อันนั้น แก้ทุกข์แบบโลก
ด้วยวัตถุ สร้างให้เจริญขึ้นเท่าไร ยิ่งปัญหาก็ตามมา ก็ปัญหา
ของโลก สมัยนี้โลกเจริญคนมีความสุข แต่ได้ความสะดวกใน
การที่ดิ้นรนไปมากนั่นเอง ถ้าพูดถึงสภาพจิตใจคนปัจจุบันแล้ว
ไม่ค่อยจะเป็นสมาธิ ไม่ค่อยจะเป็นตัวของตัวเอง เพราะอะไร
เพราะความเจริญของโลกนี้เอง ทำให้คนดิ้นรนกัน ทำให้คนขาด
หลักจิตหลักใจที่มั่นคง ปัญหาของโลกเกิดมาตามลำดับ ไม่ใช่
ว่าจะพ้นจากโลก

ปัญหาของโลกต่อไปอีกที่จะเกิดขึ้นแก่โลกคือปัญหาคนแก่
ใครก็พยายาม ไม่อยากตาย ก็พยายามบำรุง คิดค้นหายา ไม่
อยากตาย เมื่อคนแก่มีอายุยืนแล้ว คนแก่ไม่ได้ผลิตผลของงาน
ใช้แต่งงานเก่า ทีนี้คนจะเกิดใหม่ก็ถูกควบคุม เกิดไม่ได้ นี่
พลังงานของประเทศ ของชาติ เกิดขึ้นน้อย คนแก่ยังเหลืออยู่
มากแต่ไม่มีพลังงานใช้ต่างๆ นี่ปัญหาของโลกจะมีต่อไปอีก ก็
เรื่องคนอายุยืน คนอายุยืนไม่ใช่ว่าจะมีพลังงาน ไม่ใช่ว่าจะทำ
อันนี้ เรื่องปัญหาก็จะมีขึ้นตามลำดับ

ปัญหาอันอื่นๆตามมามีกร้อยแปด ทางหนึ่งเจริญ ทางหนึ่ง
เสื่อม เพราะมองดูสิ่งที่ปรุงแต่งสังขารขึ้นมาขึ้นนั้นเจริญ ส่วนวัตถุที่
สังขารจะต้องอาศัย เอามาปรุงมาแต่งมันหมดไปหายไปสูญไป
เมื่อสิ่งเหล่านี้สูญไปแล้ว ถูกมนุษย์ทำลายไปหมดแล้ว น้ำก็ถูก
ทำให้เสียไป หมดคุณภาพ อากาศก็ทำให้เสียไปด้วยวิทยาการ
ของมนุษย์ที่ฉลาด ส่วนสัตว์อื่นเค้าไม่ได้ทำอะไร ทำลายโลก
เท่าไร มนุษย์นี่ทำลายโลก ก็มองดูแต่ความเจริญ ส่วนที่
ทำลายไม่มีใครเห็น

ส่วนพระพุทธเจ้า พระองค์มีตาทั้งสอง เห็นทั้งความเสื่อม
เห็นทั้งความเจริญ เห็นส่วนที่ถูก เห็นส่วนที่ผิด เพราะฉะนั้น
พระองค์จึงแสดง**มัชฌิมาปฏิปทา** พระองค์จึงวางหลักเกณฑ์
ให้แบบอยู่ง่ายเลี้ยงง่าย หาความสงบสุขทางความสงบ นี่การ
ประพฤติธรรมนำมาซึ่งความสุข เพราะฉะนั้นเราทั้งหลาย โลก
ของเราก็เท่ากับรู้นี้ เราเกิดมาอีกก็เป็นอย่างนี้แหละก็ร้อยชาติก็
เป็นอย่างนี้ พันชาติก็อยู่อย่างนี้ เกิดแก่เจ็บตายอยู่อย่างนี้แหละ
ไม่เห็นโลกจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างอื่น ถึงแม้ว่าจะได้รับความ
เจริญที่เรียกว่าในด้านวัตถุ แต่อันความหายนะของบุคคลก็ยังมี
อยู่ คนแต่ก่อนไม่เจริญ มีการประพฤติเป็นไปตามอำนาจของ
กิเลสอย่างใด คนสมัยนี้ก็ไม่เชื่อว่าเจริญแล้วก็จะรักษาศีล & ได้
จะไม่เบียดเบียนกัน ไม่แข่งดีกัน ไม่ทะเลาะวิวาทกัน เพราะ
ความเจริญของโลก ยิ่งเบียดเบียนกอบโกย เห็นแก่ตัวมากขึ้นๆ
ความกระทบกระทั่งเือนระหว่างมนุษย์ด้วยกัน เป็นไประหว่าง
มนุษย์ด้วยกัน ก็มีอยู่รอบด้าน

เพราะเหตุนี้ จึงมีธรรมคำสอนวางไว้เพื่อจะดับไฟคือความ
เร่าร้อนแผดเผาที่มีอยู่ในโลก ถ้ามนุษย์ทั้งหลาย ไม่หันเข้าหา
ธรรมะแล้ว ความร้อนก็จะยิ่งทวีขึ้นตามลำดับๆ จะหาความสุข
ได้ก็ยาก ถึงผู้อื่นเขาไม่ปฏิบัติ แต่เราทั้งหลายผู้รู้ ผู้ใกล้ชิดธรรม
คำสอนพระพุทธเจ้าที่ได้ नामว่าเป็นอุบาสก อุบาสิกา ควรจะหัน
หน้าเข้าหาธรรม ประพฤติปฏิบัติธรรม ซึ่งนำความสงบสุขเย็นใจ
มาสู่จิตใจส่วนตัวของเรา ปัจจุบันนี้ยังทำได้ ยังปฏิบัติได้ เหมาะสม
ที่จะสามารถที่จะทำความสงบเย็นใจให้แก่เราได้ แต่การปฏิบัติ
สงบเย็นใจนั้นจะต้องอาศัยเราด้วย จะต้องอาศัยกัลยาณมิตร

กัลยาณมิตรนะสำคัญมาก เพราะเราเป็นคนเรียกว่า
แบบสาวก เราไม่สามารถจะมองเห็นหน้าตาของเราได้ด้วยตา
ของเราเอง ฉะนั้นต้องอาศัยกัลยาณมิตร พระพุทธศาสนาเจริญ
ขึ้นมา ต่อเนื่องกันมาเพราะกัลยาณมิตร คือกัลยาณมิตรคือ
เพื่อนที่ดี การที่จะได้เพื่อนที่ดีนั้น เราก็ต้องตั้งอยู่ในฐานะที่ดี
พยายามที่ประพฤติดี คนดียังมีอยู่ในโลก ยังไม่หมด มีทุกกาล
ทุกสมัย แต่รวมกำลังกันไม่ค่อยได้ กระจัดกระจายอยู่ทั่วไป ถ้า

คนดีในโลกรวมกำลังกันมาสร้างความคิดดี ตามหลักธรรมคำสอน
พระพุทธเจ้า โลกนี้ที่ร้อนอยู่ก็จะค่อยเย็นขึ้นมา โลกนี้ที่วุ่นวาย
ไม่สงบ ก็สงบขึ้นมา โลกนี้จะแห้งแล้ง จะเกิดความอุดม
สมบูรณ์ขึ้นมา เพราะการประพฤติธรรมและปฏิบัติธรรมของ
ประชาคมชาวโลก

เพราะฉะนั้นกัลยาณมิตรถือว่าสำคัญ พระพุทธเจ้าพระองค์
บอกต่ออานนท์ ที่แรกพระอานนท์ไปกราบทูลกับพระพุทธเจ้าว่า
กัลยาณมิตรเป็นครึ่งหนึ่งของพรหมจรรย์ พระพุทธเจ้าบอก
อานนท์ ไม่ใช่ครึ่งหนึ่งของพรหมจรรย์ ทั้งหมดเลย เพราะได้
เพื่อนที่ดี มีเพื่อนที่ดี เป็นเครื่องดึงดูดซึ่งกันและกัน พากัน
ประพฤติปฏิบัติ สร้างนิสัยของกันและกันขึ้นมา เปรียบเหมือน
เรามีสองขา ดีกว่ามีขาเดียว คีมมีอยู่สองขาจึงหนีบได้กว่าอัน
เหล็กแท่งเดียวเอามือไปกด การได้กัลยาณมิตรที่ดี เพราะฉะนั้น
เราพึงตั้งใจ ทุกคนที่อยู่รวมกันว่า เราจะเป็นกัลยาณมิตรซึ่งกัน
และกัน กัลยาณมิตรนั้นคือผู้มุ่งหวังต่อความสงบ มุ่งหวังต่อ

ความสงบ มุ่งหวังต่ออรรถต่อธรรม เพื่อความรู้ธรรมเห็นธรรม
จะนำมาประกอบกับจิตใจของเราให้ได้ความสงบ

ถ้าหากเราได้กัลยาณมิตรพร้อมเพรียงกัน ประพฤติปฏิบัติ
เป็นไปเพื่อความสงบแล้ว เป็นเครื่องดึงดูดซึ่งกันและกัน หนึ่ง
สถานที่เหมาะสม สอง มีกัลยาณมิตร สำคัญก็คืออาจารย์ ผู้นำ
นี้สำคัญมาก เป็นตัวอย่างของหมู่ของคณะของพวกเขา ลำดับที่
สองก็พระภิกษุสามเณร ถ้าเป็นกัลยาณมิตรของกัน มี
จุดประสงค์อันเดียวกัน ความตั้งใจอย่างแน่วแน่เพื่อความสงบ
ความสุขในทางธรรม ต่อกันก็อุบาสก อุบาสิกา ถ้าได้สำนักที่
ดี ได้อาจารย์พาปฏิบัติที่ดีแล้ว สังเกตดูบริษัทนั้นก็เรียบร้อย
ญาติโยมก็ได้ความรู้ความฉลาด ได้ฝึกได้ฝน ได้อบรม ได้ความ
เรียบร้อย ดูบริษัทไหนไม่มีหัวหน้าที่ดี ไม่มีอาจารย์กัลยาณมิตร
ที่ดีแล้ว เค้าไม่มีโอกาสได้อบรม เค้าก็ไม่ได้รู้ เพราะไม่มีตัวอย่าง
ให้ดู เพราะฉะนั้นกัลยาณมิตร ตัวอย่างให้ดู ให้เราได้เห็น ให้เรา
ได้ยิน ในทางที่ชอบ ที่ประกอบไปด้วยประโยชน์ จึงว่า

กัลยาณมิตรนะสำคัญมาก เพราะฉะนั้นเราทั้งหลายพึงทำตัวให้
เป็นกัลยาณมิตรซึ่งกันและกัน

ธรรมที่บุคคลให้เป็นกัลยาณมิตรก็ไม่ใช่อื่นไกล คือศีล
สมาธิ ปัญญา นี่เป็นจุดยืน เป็นหลักร่วมกัน ถ้าหากทุกคน
มุ่งหวังต่อการรักษาศีล มุ่งหวังต่อการสมาธิ มุ่งหวังต่อบรรณ
จิตใจให้มีปัญญาแล้ว ก็กลายเป็นกัลยาณมิตรซึ่งกันและกัน
กลายเป็นบริษัทที่เจริญ ที่รุ่งเรืองไปด้วยคุณธรรม ไปด้วย
คุณสมบัติ ถ้าเราอบรมอย่างถูกต้องแล้ว เราจะมองดู ไม่มี
บริษัทไหนที่จะงามเหมือนกัณฑ์พุทธบริษัท เพราะงามทั้งเบื้องต้น
งามทั้งท่ามกลาง งามทั้งที่สุด งามในเบื้องต้น คือเป็นผู้มีศีล มี
มารยาทเรียบร้อย นี่เป็นความงามของพุทธบริษัทของเรา งาม
ท่ามกลางละเอียดลึกไปกว่านั้นก็คือสมาธิ ทำให้บุคคลงาม งาม
ในที่สุดก็คือปัญญา เพราะปัญญานี้สามารถชำระสะสางสิ่งที่
เป็นมลทินออกให้ได้ ให้เป็นผู้หมดจดจากมลทินเครื่องเศร้า
หมอง ให้เป็นคนเปล่งปลั่งผ่องใส น่ากราบไหว้บูชา คบค้า
สมาคม ทั้งมนุษย์และเทวดาทั้งหลาย เพราะความงามอันนี้เอง

เพราะฉะนั้นขอให้พุทธบริษัทของเราทั้งหลายพยายามยึดหลัก พยายามจนกว่าจะพ้นทุกข์ ถ้าไม่พ้นทุกข์ตราบใด เราจะไม่ถอย เราจะไม่เลิก เราจะไม่ท้อถอย ทำความเพียร ไม่เลิกถอย จากศีล ไม่เลิกถอยจากสมาธิ ไม่เลิกถอยจากการภาวนา ถ้าหากว่าเรายังไม่พ้นทุกข์ชาตินี้ ตั้งใจว่า ทุกชาติถึงแม้จะไปได้สมบัติ ก็ไม่ให้หลงสมบัติ จะได้มนุษยสมบัติ สวรรค์สมบัติ ได้อะไรก็ไม่หลง ให้มีปัญญารู้ธรรม เห็นธรรม ให้เห็นความไม่เที่ยงของสังขาร ถ้าหากว่าเห็นความไม่เที่ยงของสังขารเป็นนิมิตติดอยู่ในจิตใจแล้วจะได้สมบัติประเภทไหนก็ไม่หลง เพราะสมบัติล้วนแต่เป็นของไม่เที่ยงทั้งนั้น แม้จะอยู่สวรรค์ แม้จะอยู่พรหมโลกที่ไหนก็ตาม ขึ้นชื่อว่าเกิดแล้ว มันก็เป็นเรื่องสังขารทั้งนั้น เมื่อสังขารมีแล้วมันก็ไม่เที่ยงด้วยกัน เพราะฉะนั้นจะเกิดไปในชาติไหน ถ้ามีปัญญารู้เท่าสังขาร อย่าให้หลง...หลงติด อย่าให้สิ่งที่อกุศลอันลามกครอบงำจิตใจเราได้ ให้ได้ปฏิบัติจนกว่าจะพ้นทุกข์อย่างแท้จริง ได้ความสุขนิรันดร เพราะฉะนั้นได้ยินได้ฟังแล้ว กำหนดจดจำให้ดี ตั้งใจปฏิบัติตาม ต่อไปตั้งใจรับพร

ที่มา: <https://youtu.be/AHFPQg6yX90>